

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 261/2020
01.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, решавајући сукоб стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Првог основног суда у Београду, у седници већа одржаној дана 01.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Први основни суд у Београду.

Образложење

Први основни суд у Београду се решењем П 29168/16 од 09.11.2016. године, потврђеним решењем Вишег суда у Београду Гж 10/17 од 22.11.2018. године, огласио стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења, списе доставио Привредном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду.

Привредни суд у Београду је актом П 6673/2019 од 04.06.2020. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова различите врсте. У образложењу акта указано је да се у конкретном случају ради о спору тужиоца, као физичког лица и Републике Србије, проистеклог из примене Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације, које право тужилац није остварио, јер није уврштен у књигу акционара „ЕПС“-а.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежност, на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011, 49/2013 - УС, 74/2013 - УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020 – у даљем тексту ЗПП), у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08 ... 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Први основни суд у Београду.

Одредбом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова прописано је да основни суд у првом степену суди у грађанско-правним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд.

Према члану 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Према тачки 3. истог закона привредни суд суди и у споровима који произлазе из примене Закона о привредним друштвима или примене других прописа о организацији и статусу привредних субјеката, као и у споровима о примени прописа о приватизацији и хартијама од вредности.

У конкретном случају, поступак је инициран тужбом ради уписа тужиоца у књигу акционара „ЕПС“-а, по основу права тужиоца, као бившег запосленог код „Београдских електрана“, на бесплатне акције. Према наводима тужбе, тужилац је дана 31.07.2008. године поднео пријаву за бесплатне акције Агенцији за приватизацију, које право није оставрио јер се, према обавештењу Агенције за привредне регистре Пр 329417 од 04.10.2012. године у списима предмета, његова пријава не налази у бази података коју је Национална служба за запошљавање доставила Агенцији за приватизацију, у складу са својим овлашћењима из Уредбе о поступку евиденције запослених и бивших запослених који имају право на пренос акција без накнаде.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о спору тужиоца, као физичког лица и тужене Републике Србије, у којем тужилац од тужене тражи да га по основу пријаве за бесплатне акције поднете Агенцији за приватизацију упише у књигу акционара „ЕПС“-а, те изда потврду о упису, то је за поступање у овој правној ствари стварно надлежан Први основни суд у Београду, у смислу одредбе члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, јер се не ради се о спору који је проистекао из примене Закона о привредним друштвима или других прописа о организацији или статусу привредних субјеката (статусном спору), нити је у питању спор лица запосленог код субјекта приватизације за упис његових права акција по јавном позиву тог субјекта приватизације применом прописа о приватизацији и хартијама од вредности, у ком случају би сагласно члану 25. став 1. тачка 3. Закона о уређењу судова постојала надлежност привредног суда.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић